

ISSN 2181-7138

МУАЛЛИМ ХЭМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМСЕНДИРИҮ

Илимий-методикалық журнал

2023

1/1-сан

*Ўзбекистан Республикасы Министрлер Кабинети жанындагы
Жоқаргы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз хәм хабар агентлиги тәрәпинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы гүўалық берилген.*

Нөкис

Шөлкемлестіріушілер:

*Қарақалпақстан Республикасы Халық билимлендириу Министрлиги,
ӨЗПИИИ Қарақалпақстан филиалы*

Редактор:

А. Тилегенов

Редколлегия ағзалары:

Мақсет АЙЫМБЕТОВ

Нағмет АЙЫМБЕТОВ

Байрамбай ОТЕМУРАТОВ

Ерполат АЛЛАМБЕРГЕНОВ

Алишер АЛЛАМУРАТОВ

Дилшодхўжа АЙТБАЕВ

Тўлқин АЛЛАЁРОВ

Умида БАҲАДИРОВА

Фархад БАБАШЕВ

Гулзода БОЙМУРОДОВА

Маманазар ДЖУМАЕВ

Асқар ДЖУМАШЕВ

Гүлнара ЖУМАШЕВА

Мырзамурат ЖУМАМУРАТОВ

Умида ИБРАГИМОВА

Меруерт ПАЗЫЛОВА

Асқарбай НИЯЗОВ

Сабит НУРЖАНОВ

Уролбой МИРСАНОВ

Нуржан МАТЧАНОВ

Шукурулло МАРДОНОВ

Бахтиёр РАХИМОВ

Арзы ПАЗЫЛОВ

Барлықбай ПРЕНОВ

Қаххор ТУРСУНОВ

Нурзода ТОШЕВА

Тажибай УТЕБАЕВ

Амангелди КАМАЛОВ

Ризамат ШОДИЕВ

Зафар ЧОРШАНБИЕВ

Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ

Гулрухсор ЭРГАСHEBA

Гавхар ЭЩАНОВА

МАЗМУНЫ

ТИЛ ХЭМ ЭДЕБИЯТ

Nusratova H. Ch. Ilmiy-omnabop matn va maqolalarning janriy xususiyati hamda ifoda usullari	6
Rustamova Z. Dialektal korpus korpus lingvistikasining o'rganish ob'ekti sifatida	16
Bakiyeva H. S. Ona tili ta'limida o'quvchilarning matn ustida ishlash va matn yaratish ko'nikmalarini shakllantirish	21
Рамазанова Р. А. Технология критического мышления на уроках русского языка и литературы	27

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Ibadullayev Q. M. O'rta talimga innovatsiyalarni joriy etishning mamlakatimiz ijtimoiy taraqqiyotidagi ahamiyati	34
Xolmatova S. K. Jismoniy imkoniyati cheklangan o'quvchilar organizmining funksional holatini baholash uslubi	38
Narimbaeva L. K. Talabalarni intellektual-ijodiy qobiliyatini pivojlantirishning muhim xususiyatlari va komponentlari	44
Rustamov L. X. Uzluksiz pedagogik amaliyotni tizimlashtirish jihatlari	51
Tursaotov A. E. Uzluksiz pedagogik amaliyotni tizimlashtirishning pedagogik shartlari	55
Mirzakarimova M. M. O'quvchilarning tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirishda clil texnologiyalari	60
Jumanova F. U. Dars- ta'limni tashkil etishning asosiy shakli	64
Обидов А. Э., Джураев А. С. “Адаптив таълим” ходисаси ва унинг ўзига хослиги	69
Бозорова М. Қ. Ўқувчи-ёшларнинг миллий-маънавий тарбияси ривожланишида этнопедагогик ғоялардан фойдаланиш	82
Yarashev A. N. Xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida o'quvchilarda ijtimoiy faollik ko'nikmalarini rivojlantirishning didaktik ta'limoti	86
Otamurodova Sh.Q. Diversifikatsiya tamoyilining talabalar kreativ potensialini yuzaga chiqarishdagi o'rni	92
Mamanazarova N. K. Xalq ta'limi tizimi boshqaruvida marketing xizmatlarini tashkil etish mexanizmi	100
Egamberdiyeva M. Maktabgacha talim tashkiloti tarbiyalanuvchilarining ijtimoiy rivojlanish kompetentsiyasini shakllantirish usullari	107
Шерматов Б. Б. Педагогические условия реализации модели социально-профессиональной адаптации курсантов	112
Нигманов Б. Б. Формирование здоровьесберегающей модели поведения студентов в период дистанционного обучения	117
Мухамеджанов Ш. М. Педагогические основы формирования ценностного отношения школьников к здоровому образу жизни	122
Нурманова Н. Қ. Применение интегративного модульного обучения как метода повышения качества образования	129

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ХЭМ РУЎХЫЙЛЫҚ ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИЙХ, ФИЛОСОФИЯ

Алтинов И. И. Ўзбекистонлик тиббиёт ходимларининг иккинчи жаҳон уруши йилларида кўрсатган жасорати (Қорақалпоғистон фарзанди, ҳарбий врач, захирадаги подполковник, профессор, Заиров Қаям Сабирович хакида)	135
Давлетбоев Д. Е. Қорақалпоқ халқининг лочини	141

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Asanova U. S. Tálimde xabar texnologiyalar páninde talabalardıń óz betinshe jumslarin shólkemlestirivdiń ózine tán ózgesheliklari	148
Isaqov J. A. Grafik ta'lim samaradorligini oshirishda yagona grafikaviy tartibning ta'limiy imkoniyatlari	152
Isaqov J. A. Umumiy o'rta ta'lim tizimida o'qitiladigan o'quv fanlarida qo'llaniladigan grafik tasvir turlari	157
Polotov K. K. To'g'ri chiziq va tekislikning perpendikulyarligi va ikki tekislikning o'zaro perpendikulyarligi	162
Turgunbaev P. M., Allambergenov I. X., Allaberganov B. I. Bўlgusi matematika ўqituvchilarining nazariy tafaqkurini shallantirişda ўquv tezaurusidan foydalaniş	167
Azatova S. N. Tenglamalarni yechishga o'rgatishda o'quvchilarda tartibga solish universal o'quv harakatlarini shakllantirish haqida	173

БАСЛАЎШИ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТӘРБИЯ

Shanasirova Z. Y. Maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash hamda nutqini rivojlantirish yo'llari	179
Xurvaliyeva T. L. Maktabgacha ta'limda art-texnologiyalardan foydalanish	185
Abdullayev A. A. Tabaqalashtirish asosida jismoniy tarbiya darslarini tashkil etish mexanizmlari	189
Teshabayeva Z. S. Bolalar rivojlanishida ijtimoiy institutlarning ro'li	194
Nosirova R. X. Maktabgacha ta'lim tashkilotining oila, maktab va mahalla bilan hamkorligining klasterli yondashuvlari	198
Xidoyatova N. A. Maktabgacha ta'limda qo'llaniladigan o'yinlar va ularni tashkil etish metodikasi	204
Karimjonova D. A. Maktabgacha ta'lim muassasalarda tarbiyalanuvchilarni ijodkorligini rivojlantirishning interaktiv metodlari	208
Tursunboyeva M. D. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "ilm fan va tabiat" markazida bolalarni tabiat bilan tanishtirish shakllari	213
Abdijaborova S. Q. Milliy harakatli o'yinlar vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarini ahloqiy tarbiyalash	218
Soatov E. M. Harakatli o'yinlar klasteri sharoitida amaliy ko'nikmalarni shakllantirish jihatlari	222
Abdijaborova S. Q. Boshlang'ich sinf o'quvchilari harakat faoliyatini jismoniy vositalar orqali shakllantirish muammolari	227
Ismanova M. A. Maktabgacha yoshdagi bolalarda atrof- muhit va uning muammolari	231
Atabekov F. O. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar jismoniy tarbiyasi	237
Buriyeva A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "ilk qadam davlat dasturi" asosida o'yinlar orqali bolalarning qobiliyatlarini rivojlantirish	241
Pesova L. A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyachining tutgan o'rni	244
Abduraximov D. D. Bolalarning muvozanat qobiliyatini shakllantirishda maxsus jismoniy mashqlar komplekslaridan foydalanish	248
Azamatova D. Sh. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida markazlar faoliyatini tashkil etishda steam texnologiyasini qo'llashning ahamiyati	252
Xodjaxonova K. X. Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy savodxonlik elementlarini shakllantirish muammolari	257
Pesova L. A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni tabiat bilan tanishtirish	261
Abdullayeva L. U. Bo'lajak tarbiyachilarda akmeologik yondashuv asosida ta'lim jarayonini tashkil etish texnologiyalarini takomillashtirish	267

Abdullayeva F. Sh. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kichik guruh bolalarida ijtimoiy-hissiy ko'nikmalarni shakllantirishda oila va maktabgacha ta'lim tashkilotining vazifalari	272
Izbosarova Z. A. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirish tizimni takomillashtirishning shart-sharoitlari	277
Муталова Д. А. Педагогические возможности образовательного кластера в процессе дошкольного образования	284
Марипова Н. Х. Подготовка будущих педагогов воспитателей к экспериментальной деятельности в инновационной среде	287
Насырова З. Х. Грамматический строй речи у детей дошкольного возраста	292
Nurmanova N. K. Improving integrative modular teaching of future primary school teachers in modern conditions	296

ФИЗИКАЛЫҚ ТӘРБИЯ ХЭМ СПОРТ

Maxmudov B. A. Jismoniy madaniyat mutaxassislarini tayyorlash jarayonida referat va mustaqil ta'lim ishlarining mazmuni va mohiyati	305
Abdullayev A. A. Boshlang'ich sinf jismoniy tarbiya darslarida innovatsion ta'lim texnologiyalarini qo'llash xususiyatlari	310
G'anixo'jayev A. Sh. Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining uzluksiz pedagogik amaliyotini tashkil etish muammosi holatini tahlili	313
Matmurodov A. K. Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini tashkil etishda tibbiy pedagogik nazoratning o'rni va ahamiyati	317
Sanakulova A. R. Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining uzluksiz pedagogik amaliyotini tashkil etish muammosi holatini tahlili	320
Jo'raboyev A. B. Jismoniy tarbiya jarayonida harakatli o'yinlardan foydalanish mexanizmini takomillashtirish	324
Karimov A. K. Gandbol darvozabonining mashg'ulotlarini optimallashtirish	327
Madaminova M. B., Bekmanova H. Sh. O'rta maktab yoshidagi o'quvchilarining jismoniy tayyorgarligi va uni baholashning umumiy asoslari	332
Karimboyev O. Q., Jammatov J. Sh. Gandbolchilarda kuch qobiliyatlarini takomillashtirish	337
Saparboyev O' R., Salayev T. K. Yosh gandbolchilarni tayyorlashda harakatli o'yinlar	344
Yuldashev N. Q. Jismoniy tarbiyning shaxs xususiyatlari va sifatlarini shakllanishiga ta'siri	350
Ikramov I. M. Jismoniy madaniyatning shaxs hayotidagi o'rni	355
Yuldashev N. Q. O'z-o'zini baholash tizimida jismoniy tarbiya o'qituvchisining faolligi	360
Hayitmurodova N. A. Jismoniy tarbiya bo'yicha integratsiya amaliyotlarini tizimli ko'rib chiqish	364
Shaalimov M. A. Jismoniy tarbiyning shaxs xususiyatlari va sifatlarini shakllanishiga ta'siri	369
Kuchkarov U. L. Jismoniy mashg'ulotlarni tashkil qilish shakllari	374
Muxamedjanov Sh. M. Jismoniy tarbiyaning jamiyatimiz hayotidagi o'rni	379
Kuchkarov U. L. Jismoniy tarbiyaning bola rivojlanishiga ta'siri	384
Ortiqov B. B. Yuqori malakali voleybolchilarni musobaqa oldi tayyorgarlik yo'llari	389
Soatov E. M. Talabalarda kurash sporti bo'yicha amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish	392
Davurbayeva M. J. Gimnastika darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining funksional tayyorgarligini rivojlantirish yo'llari	397
Mamadiyev Y. U. Basketbol to'pini uzatish texnikasini takomillashtirish	402
Исламов И. З. Современный урок физической культуры. каким он должен быть?	410
Рахимкулов К. Д. Влияние физической культуры на сохранение и укрепление здоровья обучающихся студентов	414
Икромов И. М. Формирование здоровьесберегающих компетенций у студентов на занятиях физической культурой	419
Рахимкулов К. Д. Физическое воспитание дошкольников как основа здоровья современного общества	423
Набижанов Ш. М. Роль физической культуры и спорта в духовном воспитании личности	428
Рахматова Н. А. Художественная гимнастика в физическом развитии дошкольника	432

МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ TASHKILOTLARIDA MARKAZLAR FAOLIYATINI TASHKIL ETISHDA STEAM TEXNOLOGIYASINI QO'LLASHNING AHAMIYATI

Azamatova D. Sh.

Chirchiq davlat pedagogika universiteti stajor-o'qituvchisi

Tayanch so'zlar: pedagogik innovatsiya, STEAM texnologiyasi, innovatsion faoliyat, rivojlanish markazlari, ta'limiy-tarbiyaviy faoliyat, markazlar faoliyati, ta'lim sifati, ta'lim mazmuni, kompetensiya, kompetentlik, hayotiy ko'nikmalar.

Ключевые слова: педагогические инновации, технологии STEAM, инновационная деятельность, центры развития, учебно-воспитательная деятельность, деятельность центров, качество образования, содержание образования, компетентность, компетентность, жизненные навыки.

Key words: pedagogical innovation, STEAM technology, innovative activities, development centers, educational and educational activities, activities of centers, quality of education, educational content, competence, competence, life skills.

Maktabgacha ta'limni yanada rivojlantirishning eng muhim yo'nalishlaridan biri ta'lim-tarbiya jarayoniga zamonaviy yondashuvdir. Maktabgacha yoshdagi bolalarni intellektual, axloqiy, estetik tomonlama rivojlantirish uchun maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil qilishning mavjud tartibini yangilash hamda maktabgacha ta'lim xizmatlarini ko'rsatishning zamonaviy usullarini joriy etishni amalga oshirishdan iboratdir. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida markazlar faoliyatini takomillashtirish bolalarning rivojlanganligi darajasini va ularning umumiy boshlang'ich ta'limga tayyorligini, shuningdek, ularning ijtimoiy, shaxsiy, hissiy, nutqiy, jismoniy va ijodiy rivojlanishini baholash asosida amalga oshirilishi lozim, bunda bolalarda vatanga muhabbat hissini, oilaga, o'z xalqining milliy, tarixiy, madaniy qadriyatlariga hurmat, atrof-muhitga nisbatan ehtiyotkorona munosabatni shakllantirishga alohida e'tibor qaratilishi lozim. Shuningdek, maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini, bolaning rivojlanishi va uning umumiy boshlang'ich ta'limga tayyorligini kompleks baholashning yangi mexanizmlarini ishlab chiqish, maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun o'quv-metodik, didaktik materiallar va badiiy adabiyotlarni bolalarning yoshiga mos qilib tanlab olish bilan birga ulardan foydalanish, bolalarni sog'lom

turmush tarzini yuritishga o'rgatish, shaxsiy gigienaga e'tiborini qaratish, o'z vaqtida kerakli vositalardan: sovun, salfetka, spirtli suyuqliklardan muntazam foydalanishga, faol o'yinlar o'tkazish, musobaqalar uyushtirish, gimnastikalar bajarish bilan birgalikda tarbiyalanuvchilarni axloqiy, estetik, jismonan sog'lom o'sishiga zamin yaratish. STEAM an'anaviy o'qitishga muqobil yondashuv hisoblanadi.

Hozirgi kunda Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'limiy-tarbiyaviy faoliyatlar "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida rivojlanish markazlarida tashkil etilmoqda. Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi markazlar faoliyatini STEAM texnologiyalari bilan bo'g'lab tashkil etish faoliyatlar samaradorligini yanada oshiradi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi rivojlanish markazlari	STEAM texnologiyasi
Qurish-yasash, konstruksiyalash va matematika markazi. San'at markazi. Til va nutq markazi. Syujetli-rolli o'yinlar va drammalashtirilgan markaz. Ilm-fan va tabiat matkazi.	Science - fan Texnology - texnologiya Engineering - muhandislik Art – san'at Mathematics - matematika

STEAM ta'lim texnologiyasi nafaqat o'qitish metodi, balki tafakkur qilish uslubidir. STEAM texnologiyasining afzalligi, u borliq bilan yaqin aloqani ta'minlaydi va bolalarga yuqori motivasiya beradi.

STEAM texnologiyasi dan foydalanish mavzular bo'yicha integrasiyalashgan o'qitish tizimidir. Bunda bolalar atrof olamda yuz berayotgan voqealar mantig'ini anglab yetadi, ularning o'zaro bog'liqligini tushunadi, olamni tizimli tarzda o'rganadi, jamoada ishlash ko'nikmalari shakllanadi. Qiziquvchanlik, muammoli vaziyatlardan chiqishni o'rganadi, o'zini namoyon etish asosini o'zlashtiradi. Bunday ko'nikmalar bolaning yangi rivojlanish darajasini ta'minlaydi.

STEAM texnologiyasi orqali tayyorlov guruhi bolalari **“Uy-ro'zg'or buyumi”** mavzusi bilan tanishtirish.

Faoliyat maqsadi: bolalarni buyumlarning belgi va xususiyatiga – ko'ra farqlash hamda guruhlarga ajratish, vazifalari haqidagi tasavvurini kengaytirish.

Jihoz va materiallar: uy-ro'zg'or buyumi (divan, stol-stul, kiyim javoni, xontaxta, televizor);(oshxona idishi-choynak, piyola, likopcha, cho'mich, kapkir, qozon, kosa, pichoq) surati, o'yinchoq, amaliy mashqlar uchun jihozlar.

Faoliyatning borishi: Bolalar 5 ta guruhga bo‘linadi va bir vaqtda topshiriqni bajaradi. Bolalar stol ustiga qo‘yilgan buyumlar bilan tanishadi. So‘ngra tarbiyachi bolalarni —Qurilish va konstruksiyalashl,—San’atl, —Til va nutql, —Fan va tabiatl markaziga taklif qiladi.

SCIENCE. “Til va nutq” markazida bolalar bilan buyumlarning turi va nomi haqida suhbat o‘tkaziladi. Bolalar uy-ro‘zg‘or buyumi (divan, stol-stul, kiyim javoni, xontaxta, televizor) va oshxona buyumi (choynak, piyola, likopcha, cho‘mich, kapkir, qozon, qoshiq, pichoq) va ularning vazifalari va ular nimadan tayyorlanganligi haqida so‘zlab beradi.

TECHNOLOGY. “Qurilish va konstruksiyalash” markazida amaliy mashqlar bajariladi: bolalar geometrik shakllardan uy-ro‘zg‘or buyumi mebel va jihozlarni yasaydi; yog‘och, plastmassa va chinnidan tayyorlangan buyumlarning nomlab, vazifalarini so‘zlab beradilar.

ENGINEERING. “Fan va tabiat” markazida “Uy-ro‘zg‘or buyumi mavzusidagi rasmni tomosha qilib, ularni guruhlarga ajratadi. Uy jihozi va oshxona buyumini stol ustiga joylaydi. Ushbu jarayonda jihoz va buyumlarni sinishi yoki sinmasligi, qattiqligi, katta-kichikligini amalda sinab ko‘radi. Oshxona buyumidan foydalanib stol bezatadi. Choynak, piyola, likopcha va qoshiqlarni joylaydilar. Bolalarga oshxona buyumi haqida topishmoqlar aytish taklifi kiritiladi:

O‘zi bitta qulog‘i to‘rtta

(qozon);

Qulog‘i qornida, boshi yo‘q

(qozon);

Laylak uyada, dumi ziyoda

(cho‘mich);

O‘zi katta, kichikka egiladi

(choynak);

Art. “San’at” markazida bolalar uy-ro‘zg‘or buyumini rasmini chizib, plastilin va applikasiyadan buyumlar yasaydilar.

Mathematics. “Qurilish va konstruksiyalash” markazida uy-ro‘zg‘or buyumining shakli va miqdori haqida so‘zlaydi. Rangi va tuzilishi yuzasidan bolalar bilan savol-javob o‘tkaziladi. Mashg‘ulotda bolalar tomonidan oshxona maketi yaratiladi, mustaqil ravishda buyumlarni tasviriy ifodalaydi, o‘z g‘oyalarini amalga oshirib yangilik yaratadi. Xulosa qilib aytganda quyidagi texnologiyalar orqali markazlar faoliyatini tashkil etilsa tarbiyalanuvchilarda.

Atrof olam haqida ma‘lumotga ega bo‘lish orqali bolalarda tizimli fikrlash, bilim, ko‘nikma va kompetensiyalar shakllanadi. Natijada, bola atrof muhitga

moslashib ijtimoiy hayotga qadam tashlaydi. Bilim insonga yuz berayotgan hodisalarga munosabatni bildirishga tayyorlaydi, u asosida ma'naviy qarashlar, o'ziga ishonch paydo bo'ladi. Bola berilayotgan ma'lumot haqida ko'proq fikrlaydi va savollar beradi. Bola yosh xususiyatiga mos ma'lumotlarni olishga tayyor bo'ladi. Atrof olam va tabiatga ehtiyotkorona munosabat va ularga g'amxo'rlik qilish nafaqat qiziqishni tug'diradi, balki shaxsiy ijobiy fazilatlar shakllanadi shuningdek, vatanparvarlik mehnatsevarlik, kattalar mehnatiga hurmat, insonparvarlik hissi tarbiyalanadi.

Zamonaviy texnologiyalar va integrasion mashg'ulotdan oqilona foydalanish orqali bo'lajak boshlang'ich sinf o'quvchilarda kommunikativ kompetensiya (muloqot vositalaridan turli vaziyatlarda foydalana bilish ko'nikmasi); o'yin kompetensiyasi (bolaning o'yin jarayoni va uni tashkil qilishda tajriba, bilim va ko'nikmalardan ijodiy foydalanishi ta'limiy-tarbiyaviy jaraen uchun asos hisoblanadi); ijtimoiy kompetensiya (hayotiy vaziyatlarda kattalar va o'rtoqlari bilan muloqotda axloq qoidalari va me'yoriga rioya qilgan holda o'zini tuta olish mahorati); bilish kompetensiyasi (atrofdagi olamni ongli ravishda idrok qilish va olingan bilim, ko'nikma, malaka va qadriyatlardan o'quv va amaliy topshiriqlarni bajarish uchun foydalanish) shakllanganligi ko'rinadi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni badiiy-estetik va musiqiy tarbiya berish hamda ta'lim darajasini oshirish, erta yoshdan boshlab STEAM - o'qitish asoslarini joriy etish, bolaning kelgusida o'z muvaffaqiyatini namoyon qilishi uchun asos sifatida ijtimoiy-emotsional ko'nikmalarni rivojlantirish, o'sib kelayotgan yosh avlodni tarbiyalash, ularning qiziqishini uyg'otishdan iborat. Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni ma'naviy yetukligi uchun yosh avlodni tarbiyalashning samarali tashkiliy va pedagogik shakllarini va usullarini ishlab chiqishni taqozo etadi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida STEAM - faqat o'qitish usullari emas balki bolalarni aqlini charxlash hamda intellektual qobiliyatlarini rivojlantirishga ham katta yordam beradi.

Adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasining qonuni. Maktabgacha ta'lim va tarbiyato'g'risida. T.: 2019 yil 16 dekabr, O'RQ-595-son. Qonun
2. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi. 8.05.2019 y., PQ-4312
3. Sh.A.Sadikova Maktabgacha ta'limda markazlar faoliyati va uslubiyo'ti o'quv qo'llanma T: 2022
4. T.L.Xurvaliyeva Maktabgacha yoshdagi bolalarni atrof olam bilan tanishtirish metodikasini takomillashtirish. Pedagogika fanlari doktori (DSc) 2021.-:184 b
5. Raximova S.S. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagog xodimlarining malakasini oshirish mazmunini takomillashtirish.Diss. ped.fan.bo'y.fal.dok. (PhD).T.: -126 b
6. To'ychiyeva I.I. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tayёрlov guruhi bolalarining fikrlash faolligini rivojlantirish. Avtoref. ped.fan.bo'y.fal.dok. (PhD) T.: -2020-26 b.

7. Umarova M.X. Maktabgacha ta'lim èshidagi bolalarda atrof- muhitga ma'suliyatli munosabatni shakllantirish metodikasi.

Diss. ped.fan.nom.T.:2009-210 b.

8. D.R.Babayeva "Maktabga tayyorlov yoshdagi bolalarda vatanparvarlik tushunchalarini shakllantirish" Maktabga va hayot 2022.: -38 b.

РЕЗИОМЕ

Maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida markazlar faoliyatini tashkil etishda STEAM ta'lim texnologiyasining ahamiyati, uning o'ziga xos xususiyatlari, afzallik va imkoniyatlari haqida so'z boradi.

РЕЗИОМЕ

В статье рассматривается значение образовательной технологии STEAM в организации деятельности центров в дошкольных образовательных организациях, ее особенности, преимущества и возможности.

SUMMARY

The article will talk about the importance of STEAM educational technology in the organization of the activities of centers in preschool educational organizations, its distinctive features, advantages and opportunities.